

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16CoCsp/26/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6117201621
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alexander Mojš
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2024:6117201621.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Alexandra Mojša a sudcov JUDr. Ivica Hanuskovej a Mgr. Štefana Baláža, v spore žalobcu: A. B., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom C. D. XX, XXX XX E. E., právne zastúpený: URBÁNI & Partners s. r. o., so sídlom Skuteckého 17, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 36 646 181, proti žalovanému: KOOOPERATIVA poisťovňa, a. s. Vienna Insurance Group, so sídlom v Bratislave, Štefanovičova 4, IČO: 00 585 441, právne zastúpený: Advokátska kancelária Miroslav Maďar, s. r. o., so sídlom Robotnícka 6, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 36 868 299, o zaplatenie sumy 2 774,20 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 15Csp/22/2017 zo dňa 05. 06. 2023 takto

rozhodol:

I. Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým vo zvyšku žalobu zamietol mení tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 5,05 % úrok z omeškania ročne zo sumy 2.744,20 Eur od 09. 10. 2016 do zaplatenia do troch dní.

II. Vo výroku o trovách rozsudok okresného súdu mení tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania na súde prvej inštancie v rozsahu 100 % do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia o výške trov.

III. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia o výške trov.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 2 744,20 Eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku (výrok I.) a žalobu zamietol v prevyšujúcej časti, v ktorej sa žalobca domáhal úroku z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 2.744,20 Eur od 09. 10. 2016 (výrok II.).

2. Žaloba bola odôvodnená ako náhrada škody zo škodovej udalosti, ktorá vznikla dňa 31. 03. 2016, pri ktorej bolo poškodené vozidlo žalobcu tov. zn. JEEP Grand Cherokee, ev. č. E.. Vinník dopravnej nehody F. G. viedol vozidlo tov. zn. Citroen, ev. č. E., ktoré bolo poistené zmluvou o povinnom zmluvnom poistení č. 6576734266 u žalovaného. Žalovaný oznámil žalobcovi listom z 23. 09. 2016, že ukončil likvidáciu škodovej udalosti s tým, že táto je dôvodná a vec mienil skončiť poskytnutím plnenia 2 744,20 Eur.

3. Predošlým rozsudkom sp. zn. 15Csp/22/2017 zo dňa 04. 09. 2019 okresný súd žalobu zamietol. Rozsudok bol uznesením Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 16CoCsp/3/2020 zo dňa 25. 02. 2021 zrušený a vec bola vrátená na ďalšie konanie. Podľa odvolacieho súdu je pre posúdenie aktívnej legitímácie žalobcu rozhodujúci účel a povaha právneho vzťahu právneho predchodcu žalobcu k motorovému vozidlu, na ktorom škoda vznikla. V prípade, že bude mať okresný súd aktívnu legitímáciu

preukázanú, vysporiada sa s tvrdením žalovaného, ktorý odmietol poskytnúť plnenie s odôvodnením, že poškodenie vozidla žalobcu vzniklo pri inom silovom pôsobení než tom, ktoré vyplýva z nehodového deja, popísaného vodičmi vozidiel.

4.1. Okresný súd mal preukázané kúpnu zmluvou zo dňa 12.07.2013, uzatvorenou medzi predávajúcim UNICOLOR, s. r. o. a K-MART, s. r. o. ako kupujúcim, že vlastníkom predmetného motorového vozidla JEEP Grand Cherokee bola K-MART, s. r. o. Podľa zmluvy a zmluvy o zabezpečení zo dňa 12. 07. 2013 vlastnícke právo pre Consumer Finance Holding, a. s. bolo vyznačené z dôvodu zabezpečovacieho prevodu práva. Z čl. 1.2 zmluvy vyplýva, že spoločnosť K-MART, s. r. o. prehlásila, že je výlučným vlastníkom predmetného motorového vozidla, resp., že ho ako predmet financovania nadobudne do svojho vlastníctva, a tento nie je zaťažený akymkoľvek právom tretích osôb. Za účelom zabezpečenia splnenia povinnosti sa zmluvné strany dohodli na zabezpečovacom prevode práva až do úplného uspokojenia všetkých zabezpečených pohľadávok. Vlastnícke právo pre Consumer Finance Holding, a. s. bolo teda vyznačené len z dôvodu zabezpečovacieho prevodu práva.

4.2. Aktívnu vecnú legitimáciu žalobcu mal okresný súd preukázanú z osvedčenia o evidencii motorového vozidla, podľa ktorého ku dňu 29. 06. 2016 bol žalobca vlastníkom predmetného motorového vozidla. Z oznámenia VÚB, H. ako právneho nástupcu Consumer Finance Holding, a. s. vyplýva, že zmluva o zabezpečovacom prevode práva bola ukončená v mesiaci 06/2016. Pohľadávka z titulu náhrady škody prešla na žalobcu na základe platného postúpenia v rámci kúpnej zmluvy uzatvorenej dňa 29.06.2016 medzi K-MART, s. r. o.

5. Zo znaleckého posudku č. 18/2022 znalca A. I. E., odbor cestná doprava, odvetvie nehody v cestnej doprave, ktoré nariadil súd na základe návrhu žalobcu, vyplýva, že poškodenia vozidiel Citroën a Jeep v dôsledku ich vzájomnej kolízie sú vo vzájomnej geometrickej, charakterovej aj energetickej korešpondencii a je možné považovať za preukázané, že k poškodeniu vozidiel došlo tak, ako uvádzali účastníci nehody. Znalec A. E. pri vyhotovení znaleckého posudku vychádzal, na rozdiel od súkromného znaleckého posudku A. G., aj z výsluchu účastníkov dopravnej nehody na pojednávaní a z fotodokumentácie vozidla Citroen C ev. č. E., preto boli jeho závery presvedčivejšie a úplnejšie.

6. Okresný súd preto zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi uplatnenú istinu, predstavujúcu náhradu škody, ktorej výška vyplýva z oznámenia o poistnom plnení zo dňa 23. 09. 2016, v ktorom výšku stanovil samotný žalovaný.

7.1. Okresný súd zamietol žalobu v časti, v ktorej si žalobca uplatnil úrok z omeškania, s poukazom na ustanovenie § 11 ods. 6 a ods. 8 Zákona o povinnom zmluvnom poistení. Podľa týchto zákonných ustanovení je poisťovateľ povinný do troch mesiacov odo dňa oznámenia poškodeného o škodovej udalosti skončiť prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poistné plnenie a oznámiť poškodenému výšku poistného plnenia, ak bol rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie a nárok na náhradu škody preukázaný. Zároveň je poisťovateľ povinný poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré odmietol poskytnúť alebo pre ktoré znížil poistné plnenie, alebo poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie k uplatneným nárokom na náhradu škody, v ktorých nebol v ustanovenej lehote preukázaný rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie a výška poistného plnenia.

7.2. Žalovaný splnil uvedenú povinnosť tým, že dňa 21. 09. 2016 oznámil K-Mart, s. r. o., že nárok na náhradu škody považoval za neoprávnený, nakoľko zdokumentovaný rozsah a charakter poškodenia je vzhľadom k opísanému priebehu dopravnej nehody poisteným a poškodeným z technického hľadiska neprijateľný, poškodenia na motorovom vozidle nekorešponujú s poškodeniami na motorovom vozidle škodcu výškovo, rozsahovo ani svojím charakterom.

7.3. Omeškanie žalovaného s plnením jeho peňažného záväzku nenastalo, pretože v zmysle ustanovenia § 11 ods. 7 Zákona o povinnom zmluvnom poistení, v prípade sporu ohľadom výšky náhrady škody, ukladá poisťovateľovi povinnosť zaplatiť poistné plnenie do 15 dní po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody poisťovateľovi, ak z rozhodnutia súdu nevyplýva iná lehota na poskytnutie poistného plnenia. Vzhľadom na to, že predmetom tohto konania bolo určenie rozsahu skutočnej škody žalobcu, žalovaný sa môže dostať do omeškania s plnením náhrady škody až vtedy, ak po právoplatnosti súdneho rozhodnutia v lehote 15 dní, resp. v súdom určenej lehote neuhradí priznanú náhradu škody žalobcovi.

8.1. Na právne posúdenie okresný súd uviedol § 4 ods. 2 písm. b), ods. 4, § 11 ods. 6, ods. 7, ods. 8, § 15 ods. 1 zák. č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, § 442 ods. 1, § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

8.2.1. O trovách konania rozhodol okresný súd podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 2 CSP podľa pomeru úspechu strán v konaní s tým, že zásada úspechu posudzoval aj v otázke príslušenstva uplatneného nároku. V konaní bol žalobca úspešnejší v rozsahu 49,68 % (74,84 % - 25,16 %), na základe čoho má nárok na náhradu trov konania proti žalovanej v rozsahu 49,68 %.

8.2.2. Okresný súd vychádzal z toho, že ku dňu vyhlásenia rozsudku bola celková priznaná suma pohľadávky 2.744,20 Eur z celkovej žalobcom uplatnenej sumy 3.666,82 Eur (istina 2744,20 Eur + úrok z omeškania 922,62 Eur vypočítaný v zamietajúcej časti), čo predstavuje úspech žalobcu 74,84 %. Vo zvyšnej časti súd žalobu zamietol, čo predstavuje neúspech žalobcu 25,16 %.

9.1. Proti rozhodnutiu okresného súdu v časti, v ktorej okresný súd žalobu vo zvyšku zamietol a proti výroku o trovách, podal žalobca odvolanie zo dňa 06. 07. 2023. Okresnému súdu vytýkal nesprávne právne posúdenie. Vykonané znalecké dokazovanie vo veci preukázalo účelovosť postupu žalovaného, ktorý žalobcovi neplnil včas. V zmysle § 11 ods. 7 zák. č. 381/2001 Z. z. bol žalovaný povinný poskytnúť plnenie do 15 dní od skončenia prešetrovania podľa pripojeného oznámenia žalovaného o poistnom plnení z 23. 09. 2016. Teda od 09. 10. 2016 je žalovaný v omeškaní a žalobca má nárok na 5,05 % ročný úrok z omeškania zo sumy 2.744,20 Eur.

9.2. Odvolanie proti výroku o trovách žalobca odôvodnil tým, že v konaní boli preukázané jeho skutkové a právne tvrdenia a naopak obrana žalobcu zlyhala. Náklady má znášať žalovaný, ktorého tvrdenia znalec absolútne poprel. Žalobca mal plný úspech vo veci, keďže ten sa skúma čo do právneho základu a nie čo do priznaného nároku. Posúdenie neúspechu ohľadne príslušenstva je preto prekvapivé a poškodzujúce žalobcu.

9.3. Žalobca navrhol, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu v napadnutej časti zmenil tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 5,05 % ročný úrok z omeškania zo sumy 2.744,20 Eur od 09. 10. 2016 do zaplatenia, v lehote troch dní od právoplatnosti rozhodnutia a ďalej, aby zmenil výrok o trovách tak, že žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy konania na súde prvej inštancie.

9.4. V replike na vyjadrenie žalovaného uviedol, že žalovaný porušil závery vlastného listu z 23. 09. 2016 a preto bola žaloba dôvodná v celom rozsahu. Opak, ktorý žalovaný následne tvrdil bez relevantných vysvetlení, bol v súdnom konaní vyvrátený. Žalovaný má povinnosť riadne vykonať šetrenie a pred súdom tieto závery obhájiť. Znalecký posudok vyvrátil účelové tvrdenia žalovaného. Žalobca nielenže nemal plnenie od žalovaného včas v októbri 2016, ale žalobca znášal aj náklady konania. Vlastné pochybenie a neplnenie (ne)má byť na prospech žalovaného pri trovách a pri následkoch z omeškania.

10. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že žalobcom uplatnený nárok bol v zamietajúcej časti rozsudku uplatnený nedôvodne. Žalobca v čase pred iniciovaním sporu nedokázal žalovanému preukázať nárok, hoci mu túto povinnosť celkom jednoznačne ako poškodenému ukladá ustanovenie § 15 ods. 1, druhá veta zák. č. 381/2001 Z. z. K preukázaniu nároku zo strany žalobcu došlo až v súdnom konaní.

11. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcu bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 a contr. CSP) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 CSP) a rozsudok súdu prvej inštancie v odvolanom napadnutom rozsahu podľa § 388 CSP zmenil, pretože nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

12.1. Podľa § 15 ods. 1 zák. č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

12.2. Podľa § 11 ods. 6, písm. a) zák. č. 381/2001 Z. z., poisťovateľ je povinný bez zbytočného odkladu začať prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poistné plnenie a do troch mesiacov odo dňa oznámenia poškodeného o škodovej udalosti skončiť prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poistné plnenie a oznámiť poškodenému výšku poistného plnenia, ak bol rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie a nárok na náhradu škody preukázaný.

12.3. Podľa § 11 ods. 7 zák. č. 381/2001 Z. z., poisťovateľ je povinný poskytnúť poistné plnenie do 15 dní po skončení prešetrovania potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné

plnenie alebo po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody poisťovateľovi, ak z tohto rozhodnutia nevyplýva iná lehota na poskytnutie poistného plnenia.

12.4. Podľa § 11 ods. 8 zák. č. 381/2001 Z. z., ak poisťovateľ nesplní povinnosť podľa odseku 6, je povinný zaplatiť poškodenému úroky z omeškania podľa osobitného predpisu.

13.1. Odvolanie žalobcu bolo dôvodné. Okresný súd správne zistil skutkový stav, ale pokiaľ zamietol nárok žalobcu na plnenie úroku z omeškania zo správne zisteného skutkového stavu vyvodil nesprávny právny záver.

13.2. Okresný súd uviedol, že predmetom konania bolo určenie rozsahu skutočnej škody žalobcu a žalovaný nebol v omeškaní s plnením náhrady škody. Uvedený záver vzhľadom na zistený skutkový stav neobstojí. Okresný súd totiž priznal žalobcovi práve to plnenie, ktoré samotný žalovaný uviedol v oznámení o poistnom plnení zo dňa 23. 09. 2016. Základ aj výšku nároku stanovil samotný žalovaný v zmysle § 11 ods. 6 písm. a), ods. 7 Zákona o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a pokiaľ uvedenú skutočnosť, svoje vlastné zistenia a závery následne spochybnil, nemôže byť na ťarchu žalobcu, ktorý dodatočné dôvody žalovaného, pre ktoré včas žalobcovi neplnil, úspešne vyvrátil v súdnom konaní.

13.3. Z dokazovania a rozhodnutia súdu prvej inštancie ohľadne žalovanej istiny nevyplývalo tvrdenie žalovaného, že žalobca pred uplatnením práva na súde nedokázal žalovanému preukázať nárok, a že k preukázaniu nároku zo strany žalobcu došlo až v súdnom konaní. Žalovaný bol rozhodnutím súdu zaviazaný plniť práve tú sumu, ktorú po prešetrení poistnej udalosti žalobcovi oznámil listom z 23. 09. 2016. Z uvedeného vyplýva, že žalovaný sa dostal do omeškania s peňažným plnením v zmysle § 11 ods. 7 zák. č. 381/2001 Z. z., a rozsudkom okresného súdu bola vyvrátená obrana žalovaného, ktorý nedôvodne dodatočne spochybnil základ nároku žalobcu.

14. Vzhľadom na uvedené bol nesprávny aj záver okresného súdu vo výroku o trovách, ktoré pomerne rozdelil tak, že úspešnejšiemu žalobcovi priznal od žalovaného náhradu trov iba v rozsahu 49,68 % . Keďže a žalobca bol úspešný čo istiny aj príslušenstva, odvolací súd rozsudok okresného súdu zmenil aj vo výroku o náhrade trov konania tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania na súde prvej inštancie v rozsahu 100 % do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia o výške trov.

15. O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 1 CSP). V odvolacom konaní bol úspešný žalobca, ktorému vznikli trovy odvolacieho podľa § 255 ods. 1 CSP, ktoré je povinný nahradiť žalovaný.

16. Rozhodnutie senátu bolo prijaté v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).